NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 242

NGÀY THỨ HAI 7 và THỨ BA 8 SEPTEMBRE 1925

DE... BIBLIOTHEQUE NATIONALE

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Tous les lettres, textes ou réclamation doivent être adressés au directeur. 61-63 Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN VĂN LUẬN

Adresse télégraphique : RUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.

1re page
Une seule insertion. . . . 0 , 80 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Muốn truyền bá Pháp-học càng phải chú-trọng về quốc-văn

Bắt đầu từ năm ngoái, chính-phủ sửa lại cái chương-trình sơ-học, định cái môn học ở các lớp yếu-lược đều dạy bằng quốc-văn ; điều đó thật là một điều nguyện-vọng chân-chính của cả quốc-dân mình, chính-phủ thể theo dân ý mà châm-chước thi-hành và cũng biểu thấu cái lẽ học bằng tiếng bản-quốc so với học bằng tiếng ngoại-quốc vẫn có phần giản-tiện mau chóng hơn, muốn đem những học-thuật mới mà mở mang cho dân-trí xứ này thì cần phải dạy cho học, mà muốn học cho dễ hiểu để dễ thì dạy bằng chữ Pháp lại không được như dạy bằng quốc-văn ; nhưng người thức giả đủ người Pháp đủ người Nam cũng đều công nhận về sự sửa đổi như thế là thỏa hợp với lòng dân, làm dụng với phép học, mà sự học ở xứ này như thế thật là một ái lợi khí cho người Pháp để truyền-bá học thuật mới và cho người Nam để có nhiều cơ cái trí thức phổ thông tuỳ việc giáo-dục của một dân một nước chưa phải như thế đã thật là hoàn-toàn, nhưng cũng đã có cái cơ tiến bộ hơn trước nhiều vậy.

Song, cũng vì có việc sửa đổi như thế, sự học ở xứ này đã có một phần học bằng tiếng xứ này mà không học toàn tiếng Pháp cả như thế, thành ra cũng khỏi ra có một cái nghi vấn phản-văn trong nhiều người bàn luận tới, những lẽ khác hoặc bởi cái lợi riêng ích kỷ hoặc bởi cái hiểm kỵ nhỏ nhen hoặc bởi ái lòng thiên một đằng quá tôn-sùng, một đằng quá khinh bỉ, ưu cầu chấp về cái thiên kiến của mình mà không xét gì đến cái chân lý tự nhiên nữa thì chẳng kể làm chi ; có một lẽ chính những người Tây vẫn tự nhận là nhiệt-tâm khai-hóa cho người Nam mà cả đến người Nam vốn thật có bụng thương nước thương nòi, muốn cho dân trí mình được khỏi hắc-ám, học-thuật mình được chóng xương minh mà gỡ cho thoát cái vòng ngu nhược — có một số ít người — cũng đều băn khoăn lo ngại về nỗi không chuyên học Pháp-văn thì Pháp học không truyền bá được mạnh mà cái học giấu dân mạnh nước là Pháp học đã không truyền bá được thì bao giờ khỏi hèn khỏi yếu mà mong. Ấy vì thế mà quan học-chính tổng-trưởng mới đây trong một cái thư gửi cho một nhà báo Tây có giải-thích rõ ràng về việc ấy ; ngài nói sự dạy các môn học ở ba lớp yếu lược bằng quốc-văn chính là một cách truyền bá Pháp học rất mau mà rất rộng. Câu ấy người mình phàm là người đã thật lòng vì dân vì nước, đã từng nghiên-cứu kỹ lưỡng về việc giáo-dục trong xứ mình cũng đều biết như thế mà nói như thế cả, ngay trong tờ báo này cũng đã có bàn đi nói lại nhiều lần, nay lại tự miệng một người Tây mà là một người Tây am-tường về việc học, chuyên tu về việc học nói ra thì càng đích-xác lắm ; tưởng những người quá lo quá ngại mà thành ra đến kiến-giải sai lầm, thử để bụng về việc học trong xứ này mà đem câu ấy ngẫm nghĩ lại hồ lâu, cũng có thể chắc lòng yên dạ được rằng sự học quốc-văn không có phương ngại gì sự truyền-bá Pháp-học chu nào mà càng truyền-bá Pháp-học được một cách rất mau, rất rộng vậy.

Thật thế, nói truyền-bá Pháp-học là truyền bá cái học-thuật của người Pháp là cái môn học để làm cho trí-thức người ta được rộng rãi, tư-tưởng người ta được linh-hoạt, tinh-thần người ta được mạnh mẽ, khiến người ta có tinh năng lực để mà tự trị, có đủ tài nghệ để mà tự hoạt ; cái học-thuật ấy ban-bố ra hấp thụ lấy bằng tiếng nào, bằng thứ chữ nào, cũng vẫn là cái học-thuật ấy, người Anh học cái học-thuật ấy bằng tiếng Anh chữ Anh, người Nhật học cái học-thuật ấy bằng tiếng Nhật chữ Nhật, có phải cứ học tiếng Pháp chữ Pháp mới là học cái học-thuật ấy đâu ; tiếng với chữ chẳng qua là một cái dụng-cụ để chở cái học-thuật mà tải đi, người chuyên vận hàng hóa muốn dùng xe, dùng tàu dùng xe hỏa, dùng ô-tô gì mà chẳng dụng được hàng hóa, miễn là tìm được cái dụng cụ chuyên vận được vừa mau mà vừa để thì hơn. Người là người Nam, lọt lòng mẹ ra đã nói được tiếng Nam, thì sự học ở một dân một nước như thế tiếng Nam chữ Nam chính là cái dụng-cụ để chuyên vận học-thuật vừa mau vừa dễ không gì bằng ; những học-thuật Pháp mà dạy bằng tiếng Nam, học-trò người Nam nghe hiểu được ngay, đọc nhớ được ngay, tưởng tinh-thụ được cái học-thuật ấy có phần mau hơn để hơn gấp mấy là học tiếng Pháp, còn phải nuôi phải lắp bao nhiêu lâu mới nghe nổi câu nhuyễn, bỏ ết qua cách nói, được chưa cái trình độ đứa trẻ con người Nam hiểu tiếng Nam lúc mới cắp sách vỡ lòng, trong cái khi còn lo nhồi lo lắp lấy tiếng chưa xong thì có tâm lực đâu mà lý-hội được đến học-thuật vội, mà tới lúc gọi là đã bập-bẹ được năm mười tiếng thì có kẻ đã quá thì không học được nữa — số ấy rất nhiều biết bao nhiêu mà kể — lại tế ra chưa lĩnh-hội được tí gì là tí học-thuật cả, chẳng có chút gì là chút thường-thức phổ thông. Ấy nói sự truyền bá Pháp-học ở trong xứ này, học bằng tiếng Nam chữ Nam thì mau mà dễ, mà học bằng tiếng Pháp chữ Pháp lại khó mà chậm như thế, ai là người nóng-nẩy muốn truyền bá Pháp-học là cái học giàu dân mạnh nước vào cho xứ này được chóng khỏi yếu khỏi nghèo, xin lời tắt một câu : muốn theo về đường mau mà dễ hơn hay cứ theo về đường khó mà chậm ?

(Còn nữa) T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 4 Septembre 1925

Việc nước Pháp

Ông Caillaux có xin đặt các thứ thuế mới để lấy 3.460 triệu chi vào số thiếu trong số chi-thu, vì vậy có định :

1 Tăng cả các thứ thuế ngoại-phụ ; song khoản thuế tiền lợi tức về lao-động, chỉ có các số lương bổng cao mới phải tăng thuế mà thôi.

2 Đặt một khoản thuế mới, về các thứ tư-bản về hạng bất động sản, mà không có sinh lợi tức.

3 Vấn đề tiền lợi của các tư-bản, đặt một thứ thuế về sự phòng phú, và thuế về lợi tức của các tài-sản lớn, sẽ tăng lên đồ đồng là 4%.

4 Chính-phủ sẽ đặc cách xét lại mấy khoản tổn hại về việc chiến-tranh.

Trong lời trần thuật có nói : Nếu cái chương-trình Dawes thi-hành được đúng, mà việc ấy là chắc như thế, thì bắt đầu từ năm 1931 này, mỗi năm sẽ được thu được 1.500 triệu, là sẽ đủ tiền mà chi các khoản.

Tại cuộc hội-nghị thế-giới về việc hòa-bình

Tại cuộc hội-nghị thế-giới về cuộc hòa-bình, M. de Monzie đã đề thuyết có nói tại cuộc hội-nghị ấy nước Đức cũng có cử đại-biểu đến. Đó là cái trung triệu cho một cuộc hòa-bình tốt đẹp vậy.

Tại hội Vạn quốc

Ngày hôm qua hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc do M. Briand chủ-tọa đã xét vấn-đề Mossoul. Ông Amery thượng-thư bộ thuộc-địa nước Anh xin đem đất Mossoul sáp-nhập đất Irak, mà đất Irak lại giao lâm bạn ấy quyền cho nước Anh quản-trị. Quan ngoại-giao bộ thương-thư nước Thổ là Tevfik Ruschdy Bey, thì xin đem đất Mossoul sáp-nhập nước Thổ, ông viện mọi lẽ về dân ý, về sử-ký, và về chủng loại.

Ông Painlevé đã tới Genève.

Liệt-quốc với Trung-hoa

Các đại biểu liệt-quốc ở Bắc-kinh ung-chuẩn bức thư của quan sứ-thần Hoa-kỳ đáp lại chánh-phủ Trung-hoa về việc sửa đổi lại các giao-ước. Sau sẽ gửi riêng báo cho chánh-phủ Bắc-kinh biết rằng liệt-quốc sẵn lòng cử một hội-đồng, như hội-đồng quan-thuế để xét cái vấn-đề ấy.

Việc ở Java

Bốn người Trung-hoa can về một việc phiến-loạn bị trục về Trung hoa.

Việc ở Mãn-châu

Bộ địa-chất-học tuyên bố rằng các lớp than tại các mỏ Saktsaline có thể lấy được hai nghìn triệu tấn, và các lớp quặng sắt ở các tỉnh duyên-hải có thể lấy được ba triệu tấn.

Việc nước Nhật-bản

Ở Hiroshima vì mưa lụt, chết mất 5 người, 50 người bị thương, 15 cái vừa tàu vừa cầu bị nước trôi đi.

Hội-đồng tuyển việc đã ung-chuẩn bản giao ước của hội bài [illegible] việc buôn người, chỉ tranh trừ mọi vài khoản quan hệ về đường chính-trị là chưa ưng chuẩn.

Việc ở Ấn độ

Sau vụ gió mùa tháng juillet mới rồi thì mùa màng ở các nơi đều khá cả, chỉ có ở Orissa bị lụt, vì gió mùa tháng Avril và tháng Mai sớm quá thành ra mưa nhiều, là mùa mất hoa lợi và [illegible] nên ở đấy tổn hại rất nhiều. Ở Assam mưa lụt quá. Ở Madras Bombay, ở các bộ Bengale và khắp các hạt tây Ấn-độ, mùa màng xem cũng có cơ tốt. Ở Bengale giá gạo các lên rất nhiều. Đất cát giống gạo tăng giá lên 6/. Đại cương việc kinh-tế nước Ấn-độ rất tốt, chỉ có ở bắc bộ Baluchistan là không được tốt mà thôi. Ở Assam, giá gạo khá cao, nhưng hiện đã hạ được một ít. Còn ở các nơi khác gạo đã hạ dần.

(Indopacifi)

Chiến-sự ở Maroc

Báo *Matin* hỏi ông Poincaré thì ông có nói sứ-giả Abd El Krim không có ai cầu gì với ông cả, và giả thử Abd El-Krim có xin ông tiếp-kiến ông cũng không tiếp-kiến nào, vì Abd-El-Krim là một kẻ phản nghịch với quốc-vương bảo-xứ và phản nghịch với người Tây-ban-nha.

Ở Fez có tin rằng một trận vẫn ẩn, song quân lính đi lại và bình như chờ đi các nơi nghiễm tất là nay mai sẽ có đánh nhau to. *(Havas)*

Việc Trung-hoa

Cái phong-trào náo-động về việc học ở Bắc-kinh

Ngày 22 août Lưu-bạch-Chiêm phụng mệnh Chương-sĩ-Chiêu thuế mấy mụ đàn bà khốn tụ vào nhà nữ-học hiệu bắt hơn 30 người vừa nữ-giáo-viên vừa nữ học-sinh, giải ra sở cảnh-sát giam xét.

Chương sĩ Chiêu là tư-pháp tổng-trưởng kiêm bộ giáo-dục vẫn cầm-tức việc học-sinh phản-kháng mới rồi, nên cuộc hội-nghị tòa nội-các Chương có bàn xin giải-tán nhà đại-học và triệt Thái-nguyên-Bồi là hiệu-trưởng, xin hạ lệnh chỉnh-đốn lại việc học, nếu còn xảy ra sự phản-kháng nữa, thì sẽ trách-cứ viên hiệu trưởng.

Việc bãi công

Chính-phủ Bắc-kinh có hạ lệnh nghiêm-cấm những kẻ phiến động việc bãi công.

Cuộc quan thuế hội nghị

Nơi nghị-trường cuộc quan-thuế hội-nghị đã định đặt ở vườn Di-hòa Ngày 1er septembre đã khai hội.

Trương-tôn-Xương với việc bãi công

Trương-tôn-Xương là đốc quân tỉnh Sơn-đông có điện-trình với c. tỉnh-phủ Bắc-kinh rằng nếu có kẻ nào đến những nơi thuộc hạt Sơn-đông phiến động việc bãi công, thì xin nhất luật bắn chết.

Cái nạn ám-sát ở Quảng-đông

Hiện ở Quảng-đông cái nạn ám-sát thường xảy ra luôn, trong có một tuần lễ gần đây, một viên quan võ là Dung-vạn-Lý, bị đảng tù bắn chết. Lại đến hôm Đàm-sinh Lâm, Tổng-thiệu-Ân, và Lê-thu-trọng-Khải đều là yếu nhân của chính-phủ cũng bị ám sát. Chính-phủ lấy việc đó làm căm tức, ngài có nghiêm lệnh cho những người có chức-trách trị-an phải hết sức bắt được hung thủ, nếu không thì sẽ trọng trị.

Cái thảm-trạng đói kém ở Quảng-tây

Các miền Liễu-châu và Trường-an thuộc Quảng-tây bấy lâu bị nạn chiến-tranh và lại bị đại-hạn hoàng-trùng, nên mùa màng mất hết, dân sự đói kém quá, chết đó rất nhiều, các nhà nghèo đều phải bán con cái lấy tiền ăn, ở chợ Trường-an đã thành ra một cái chợ bán người, cái tình-trạng rất là thảm đạm quá.

Học-sinh quân bắt Hồ-hán-Dân

Có tin rằng vì việc Liêu-trọng-Khải bị giết nên chiều ngày 26 août vừa rồi, Tướng thạch Giới là tổng-tư-lệnh đội quân xiển-vệ có phái 500 quân học-sinh đến vây tỉnh thự bắt Hồ-hán Dân đem giam, và mang vào nhà lao quân học niệu ở Hoàng-phố để xét hỏi, và họ cho là Hồ-hán Dân lại đổi lòng theo đảng phản đối cộng-sản. Thấy cái tình hình nguy cấp ấy, sáu Ngụy bang-Hình phải bỏ trốn đi Hà-nam, còn Lương-hồng Khải nghe đâu đã bị bọn học sinh-quân bắn chết.

Đường-kế-Nghiêu phản đối đảng cộng-sản

Đường-kế-Nghiêu nhân Lưu chấn-Hoàn bị thua ở Quảng-đông về, Đường càng Lưu liên hợp và bàn về vấn-đề đuổi bọn cộng sản ở Quảng-châu

THÁM HIỂM BẮC-CỰC BẰNG KHÍ CẦU

Nhà phi hành Na-uy tên là Trygve Gran, trong cuộc đại-chiến mới rồi, có theo việc quân trong quân-đội nước anh có nói, trước đây được một cuộc thám hiểm bắc cực bằng khí cầu, và ông có rất khó khăn ông sẵn lòng dự cuộc thám-hiểm ấy.

Sau ở Stockolm lại có điện tín đến nói : Nhà địa-dư-học Thụy-điển là Sven Hedin có nói ông đương dự bị một cuộc thám hiểm Á-châu, cũng với bác-sĩ nước Đức tên là Eckener. Nghe đâu ông có nói nay mai người Đức nên xin phép Đông-minh hội quốc, đóng một cái khí-cầu *zeppelin* để đáng vào cuộc thám hiểm ấy.

Ở NƯỚC PHÁP CÓ LỆ TƯỚI ĐƯỜNG TỪ BAO GIỜ ?

Cái lệ tưới đường ở nước Pháp có đã lâu. Ở Paris lệ tưới đường đặt ra từ ngày 2 Juillet 1473, nhưng hình như các quan cũng không lưu tâm đến việc ấy lắm. Sau đến ngày 14 Avril 1524, lại có lệnh bắt những nhà ở gần cầu, cứ mùa hè thì phải tưới đường. Đến năm 1538, cái lệ ấy vẫn còn, nhưng sau bị bỏ đi, mãi đến năm 1649, giáo-chủ mới lại đặt lệ tưới con đường Cours-la-Reine. Sau dần dần cả các đường khác và các phố lớn cũng có lệ ấy.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Chúng tôi tên là Trần-duy-Thược, chánh cựu-phẩm thơ-lại và Trần đại-Chinh cựu lý-trưởng bị bộ ở xã Mỹ-trọng, tổng Mỹ-trọng, huyện Mỹ-lộc, tỉnh Nam-định xin quý báo làm ơn chỉ bảo cho việc sau này :

1. Tháng hai annam năm ngoái, làng tôi đến khóa quân cấp công-điền thì 104 người đến tuổi ăn ruộng khẩu-phần ; đến tháng năm không thấy hương hội bổ thêm những người ấy. Tháng bảy hương-hội lập biên-bản, bổ 104 người ấy mỗi người 2 $ 50 cộng cả là : 260 $ để trục tế. Nếu ai không nộp thì trích ruộng khẩu-phần ra đấu cỗ. Dân ai cũng phải nộp cả.

Đến tháng hai năm nay không thấy phát thế, và sổ cấp điền không đệ duyệt. Chúng tôi hỏi thì lý-trưởng nói rằng : Hương-hội làm, chứ lý-trưởng không biết.

2. Ruộng lưu trữ hơn 30 mẫu đấu cỗ, hương-hội có người đấu giá hộ, mà không cho người đấu giá cao ; thiệt mất 19 $ tiền công ích dân.

3. Các khe-cửa khai để lấy nước vào ruộng, hương-hội cho người xanh cấy, hiện thừa quan huyện khám biên rồi.

Nhưng việc ấy ngày 26 tháng hai annam năm nay, chúng tôi trình quan huyện rồi. Tháng tư chúng tôi lại kêu tỉnh, tỏa, xin đổi các sổ và điền-bạn. Đã sức huyện đổi tiếp cũng không thấy.

Xin quý-báo chỉ bảo cho rằng việc trên nay nên kêu ở đâu ?

LỜI ĐÁP. — Việc cấp điền và việc bổ thuế là việc cai-trị, vậy phải thuộc quyền quan Công-sứ xét xử. Những người đã nộp thuế mà giữ được phải-lai thì nên đem phải lại ra tòa Sứ mà kêu. Việc cấp điền cũng vậy.

Ruộng lưu trữ đã đấu-giá mà hội-đồng lại không cho người đấu giá cao, thì người bỏ cao có thể viện lấy người làm chứng hay là lấy biên-bản đấu giá đem trình tòa sứ mà xin tòa bắt bảy việc đấu giá ấy đi và bắt những người có chân hội-đồng đấu giá phải chịu trách-nhiệm.

Mấy việc ông hỏi trên ấy đều phải thưa tại quan Công-sứ tỉnh, chứ không thưa ở Tòa-án được, vì thuộc về việc cai-trị cả.

Ph. h.-L.

VĂN UYÊN

Đồ ngông

Thằng chẳng ra thằng, ông chẳng ông.
Lão kia đích thị lão đồ ngông.
Ngẩng ăn, ngông nói, ngông cười hỏn,
Văn viết câu nào ưng viết bông.

V.H.

Đêm thu

Hiu hắt trời thu trận gió lau.
Một mình mình với một đêm thâu,
Đầy sân lá rụng ngô vàng tả.
Trước sổ hoa ghi các trắng phau,
Tha thiết nằm canh hồn để khóa.
Lạnh lùng bỗng vành hạt mưa mau,
Sương pha quán khách tình lai láng,
Hiu hắt trời tàu trận gió lau.

E-ch-Anh.

Đêm trường nhớ bạn

Đêm trường trăng sáng dẫn ghềnh,
Riêng ta thơ thẩn một mình canh khuya.
Càng ai ? trò chuyện thiết tha,
Bây giờ mới hóng thật là quanh hiu.
Ngày nào ! càng dặn cảnh chiều,
Mà càng đăm điện những điều thương tâm.
Biết chăng hỡi bạn tri-âm !
Vì ai ta phải rụột tằm vò tơ.
Nhớ ai đến nỗi bơ vơ . . .
Ai ơi có hiểu ta chờ đợi đây !
Vì ai giọt lệ ngân dài . . .

Cảnh buồn

Buồn trông nội cỏ rầu rầu !
Hạt mưa rào rách trên tàu lá khô.
Buồn trông trắng xế trước hè,
Xa xa sông gợn nhấp nhô eo thuyền.
Buồn trông là rã người hiền,
Gió may nóng hắp dục lòng phiền ai ?
Buồn trông én liệng phía ngoài !..
Én bay vơ vẩn biết rơi về đâu ?
Buồn trông sen trắng một màu,
Con thuyền lơ lửng cầu sau bếp bình.
Buồn trông những khách du hành,
Quê người lạ thổ một mình bơ vơ.
Ngán thay cho kiếp giang hồ,
Phiền lưu trôi dạt bao giờ mới thôi.

Ái-Châu, Phàng-Đạt.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Ở Fez có tin rằng quân Beni-Oa-arain trực bắt địch-quân ở tất cả miền Ngout và bắt được rất nhiều khí-giới. Địch-quân thất-điểm ở mặt trận Metalsa để chống cự lại Tây-ban-nha. Abd El-Krim khởi-hành ở Ajdir, đi đâu không biết.

Quân Senadjas khởi nghịch, đánh dân Fezzaras mới đầu-hàng. Nhưng dân Fezzaras đánh lại, làm cho địch-quân phải lui.

Các đội chiến-thuyền của Pháp và Tây-ban-nha, và tàu bay bắn vào Alhucemas đã ba ngày hôm nay.

Quân Tây-ban-nha chống cự quân Riffains làm cho quân Riffain phải lui.

Ở mặt trận Pháp, hiện nay chưa chỗ nào khai thế-công.

Liệt-quốc với Trung-hoa

Hộ sứ-thần nước Nhật không chấp là đơn của chánh-phủ Trung-hoa xin bãi các sở điện-báo Nhật-bản ở Mãn-châu.

Các đại-biểu liệt-quốc tại hội-đồng quan-thuế đã tới nơi. Ngày 26 octobre sẽ họp kỳ thứ nhất. Người ta tính ra cuộc hội-nghị này mỗi tháng chi phí mất 200 000 dollars.

Chánh-phủ Quảng-châu tỏ lối về các việc xảy ra mới rồi, mà một người lính thủy Nhật bị nạn. Chánh-phủ có đến làm lễ chào thì-thể người bị nạn.

Hỏa-tai ở Cao-mên

Ngày 1 tức năm mới rồi, hồi 21 giờ, một cái thuyền lớn chở gỗ và 700 thùng dầu xăng, bỗng phát hỏa ở chỗ nhà giấy tăng tàu đi sông trông sang. Hết sức cấp cứu, tưởng chỉ trong thuyền bị cháy mà thôi. Đến hồi nửa đêm, thuyền lấy bị đắm. Các thùng dầu xăng chưa cháy hết, bị trôi ở dọc bờ bến La-ki, anh em chỏ cả các tuyển dậu ở bến Hồng-hồ bị cháy. Các thuyền ấy có nhiều người ở Bọn lính chữa cháy, và quân lính hết sức cứu chữa thì cũng được của ở chỗ bến Ver eville. Có quan Khâm-sứ và quan Đốc-lý và các viên-chức đốc thúc việc cứu chữa. Trong khi cứu chữa, một người lính tây, tên là Corbet bị trọng thương, song sáng hôm nay, quan thầy thuốc nói rằng có cứu chữa được. Số tổn-hại độ 40.000 đồng.

Thủy-tai ở Biên-hòa

Thủy-tai ở tỉnh Biên hòa lại to hơn. Thành phố hiện nay bị ngập hết. Đường đi từ Saigon đến Biên-hòa và từ Biên hòa đến Mỹ-tho bị nghẽn. Đường từ Saigon đến Phompenh cũng bị nghẽn.

(*Indopacifi*)

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

MỘT ĐẾN THUỐC:

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ

15 giờ 32 độ

Giá thóc gạo

Gạo bán nhất một tạ... 11 $ 40

nhì, 10 30

ba, 9 80

Thóc bán nhất 6 40

Hấp ngô 6 40

Giá bạc. Kể từ ngày 7 Septembre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 66

Thị giá quốc tế

			Ngày 4 Sept.
1925	46 65	59,95	— 48 95 —
48 60	75 35		

Tin tàu. Tàu *Tonkin* đến ngày 14 Septembre hồi 10 sáng ở Haiphong và chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 13 septembre.

Tin đường sa. Ở Phủ-thọ có điện về như sau này:

Con đường tỉnh số 11 vì đang chữa lại cái cầu ở kilomètre 83+840 cho nên ở Phú-thọ sang Hưng-hóa con đường ấy không đi lại được trong 15 ngày, song có thể qua bằng số 15 là theo bên tả ngạn sông Hồng-hà được.

Quan Khâm-sứ Trung-kỳ có điện rằng:

Ngày 4 septembre mới rồi đường ở kilomètre 56 bị lún ở gần cầu Rontum cho nên đường thuộc-địa số 9 không đi lại được. Sở lục-lộ Tchépone báo rằng chừng từ nay cho đến giữa tháng novembre thì đường Laba đến Tchépone ô-tô không đi lại được.

Quan Tổng-sứ đi Cha-pa. Quan Tổng-sứ Bắc-kỳ đã đi chuyến xe-lửa đêm lên Chapa tối thứ năm vừa rồi. Chừng đến 15 septembre thì ngài mới trở về.

Tin quan Thượng-thẩm tạ thế. Quan Thượng-thẩm nhị-đẳng được điện báo của quan Khâm-sứ về tin quan Thẩm-trọng-huề, Học-bộ kiêm Binh-bộ thượng-thư tạ thế thì ngài đã ưu ngay quan Khâm-sứ đến chia buồn với Hoàng-thượng, với chánh phủ Nam-triều và qui-quyến quan Thượng.

Bản quán lại vừa được tin rằng giảm hôm nữa sẽ làm lễ an-táng.

Kỳ thi tuyển học-trò vào trường nam Sư-phạm. — Sáng hôm nay tại trường nam Sư-phạm đã bắt đầu thi tuyển học-trò vào năm thứ nhất. Số học-trò ứng-thí là 45 người mà số học-trò tuyển vào chỉ có 30 người thôi.

Cách trừ khử mấy thứ bệnh xấu xa. — Bản quán có tiếp được của quan y-khoa bác sĩ H. Loppin gửi cùng một quyển sách bàn về cách trừ khử các bệnh xấu xa (*La prostitution des mœurs et le dispensaire municipal de Hanoi*).

Đọc hết quyển sách của soạn giả thì ai cũng phải rùng mình mà lo cho cái tương lai của nòi giống mình ít lâu nay bị những bệnh hại nhiều lắm. Bác-sĩ nghiên cứu rất kỹ càng về nghề kỹ-nữ ở Hanoi là các thanh-lâu có thuế, thanh-lâu lậu thuế cùng các à đầu và có kể rõ những cái hại cho xã-hội và cho từng người thế nào. Trong những phương kế ông trù tính để trừ cái hại thì có cách làm cho tuột cái nguồn lấy đi, nghĩa là chữa khỏi hết những người mắc bệnh, chứng với những cái nguồn lấy ấy, đặt ra hình luật để trừng trị cái tội truyền bệnh sang người khác, giáo dục cho công nhưng cũng ở các nơi đường bằng mọi cách như là diễn thuyết, yết thị, chớp ảnh, văn vân. Cứ như ý bác-sĩ tại các à đầu cũng nên bắt đem khám bệnh cả vì bọn đó là cái tổ phát ra các vi trùng tệ hơn những á cô giấy.

Sau bác-sĩ xin chính phủ lưu ý về mấy thứ lang ta nhiễm người vì không biết, mà chẳng những chữa không khỏi lại làm nại nhân dân thiệt.

Thi thư ký tập sự ngạch tòa Sứ. Sáng hôm nay lúc 9 giờ Bảo-nộ đã mở kỳ thi thư-ký tập-sự vào ngạch tòa Sứ. Số lấy có 20 người mà số thí-sinh những ngoài bốn trăm. Bài ám-tả như sau này:

Ám tả

La langue française et Roumanie

L'influence du français sur la classe cultivée des Roumains est encore très puissante qu'elle met en danger la culture nationale. Partout, dans les salons, à la promenade, dans les magasins, on n'entend résonner que la langue française et très souvent avec l'accent, la prononciation et le son de phrases parisiennes. Les hommes servent presque toujours leurs lettres en français. Les livres français, littérature et sciences combinent les vitrines des librairies qui se plaignent que les livres roumains ne sont pas demandés. La haute société sans distinction de partis politiques, les nobles comme les bourgeois entretiennent comme langue de conversation que le français. C'est seulement dans la vie publique que les sphères de parler le roumain. Il y a bon nombre de députés qui ne le savent pas et qui le parlent abominablement. S'il arrive dans un salon que quelqu'un ne sache pas le français, c'est tout de tout. Les moindres laquais de français sont notées et soulignées par des sourires et suffisent pour tanger l'indiscret, tant il un puits de sciences parmi les ignorants. Jamais une femme n'écrira une lettre en roumain. Jamais un jeune homme n'ose faire la cour à une jeune fille ou à une jeune femme en roumain, il se s'exposerait au ridicule.

Câu hỏi

1) Donner le sens du mot résonner et de son homonyme.

2) Expliquer la phrase: « Les livres français, littératures et sciences combinent les vitrines des librairies ».

3) Expliquer la phrase: « S'il arrive dans un salon que quelqu'un ne sache pas le français, c'est tout de tout ».

4) Expliquer « un puits de sciences ».

5) Résumer en un ou deux courtes phrases le sens de ce morceau.

Xe cao su Aluminium

Đã có số và giấy phép chạy

Ai muốn mua hỏi tại

NGUYỄN-BỬU-THÀNH

217 phố hàng Bông

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị đã xử những vụ sau này:

Bọn bán thuốc lá giả hiệu. — Vì việc lấy bao thuốc lá giả hiệu *Globe* gói bao thuốc lá khác để bán, là việc đã đáng ở số báo trước, thì nay tòa tuyên án phạt tên Trần-v-Tư 3 tháng tù và Ng-thị-Liên, Ng-thị-Tư, Ng-thị-Hợp và Đỗ-thị-Chung mỗi tên 2 tháng tù án treo.

Để ô tô đè chết người. — Phạm-Lan làm *chauffeur* cầm máy ô-tô cho M. Oléac chở oanh-khách chạy đường Hanoi — Bắc-ninh. Hôm 26 tháng 7 lấy mô máy cho xe chạy nhanh quá, tránh không kịp, đè phải một đứa bé tên là Ng-văn-Ba bị thương nặng rồi chết. Tòa phạt Phạm-Lan 3 tháng tù và 50 quan mà tiền phạt cùng tiền lệ-phí thì chủ xe phải chịu trách-nhiệm.

Đập-tô bất tương. — Ng-xuân-Bùi, ở kẻo xe cho M. Tạ-r-Tiệp là Lục-lộ tá-sự chuyên môn ở phố Henri d'Orléan có vay trước 50 đồng để cưới vợ xin lấm trả dần, mà hiện chưa trả được đồng nào. Một hôm nhân chủ đưa cho 14 đồng sai đi trả tiền hàng thì lấy cả thẳng không về nữa. Tòa phạt tên ấy 3 tháng tù.

Bán nhưng giả. — Ngô-tiến-Nhĩ xưa nay vẫn bán gạc và nhưng cho một người bạn hàng thuốc bắc tên là Ng-thị Ba. Sau thấy người mua hàng đã tin cẩn mới làm một đôi nhưng giả đem lại bán lấy 43 đồng. Đến lúc người mua hàng biết là giả, mới cho người đi tìm để trả nhưng và đòi tiền lại, thì lại không trả nên đi kiện. Tòa phạt Ngô-tiến-Nhĩ 3 tháng tù.

Mẹ mìn ăn cắp. — Ng-thị-Khoát làm nghề cu-ly, có quen biết một người vú tên là Xuân cơi giữ một đứa bé lên 9 tuổi, thường thường vẫn đến trước cửa nhà chủ người vú ấy lẻ-la nói chuyện một hồm đến thấy đứa bé đương ở chơi một mình ở trước cửa mà tại đeo đôi hoa vàng liền đánh lừa đứa bé ấy dắt đến chỗ vắng về bảo hoa tai rồi cởi tẳng, rồi đưa bé ở đấy. Tòa phạt thị ấy 3 tháng tù.

Ngạch học-chính. — M. Phạm-Đào, cử nhân Sư-học Pháp-Việt, cựu học-sinh lớp sư-phạm Hà-nội, được bổ giáo học thứ sai tập sự.

M. Phạm-hữu-Thần, cử nhân Sư-học Pháp-Việt, cựu học-sinh lớp sư-phạm Nam-định, được bổ làm phụ-biên trong ngạch học chính, lương mỗi tháng 22$50.

M. Đoàn-trần-Tam, cử nhân Thành-chung, cựu học-sinh trường Bảo-hộ, được bổ làm giáo-học phụ-biên, lương mỗi năm 450 đồng.

M. Trần-quang-Oanh, tổng-sư trường Thổ-sơn (Hà-nam), được từ chức.

Ngạch kiểm lâm. — Các sự-tuyển có tên sau này, đều được bổ làm lính kiểm lâm tập sự:

MM. Đinh-văn-Đang, Trần-văn-Sang, Nguyễn-văn-Hưng, Bùi-văn-Châu, Bùi-văn-Bản, Lưu-văn-Kỳ và Phạm-văn-Cầu.

Một cậu học-sinh bị chẹt xe điện.

Hồi 11 giờ thứ bảy vừa rồi, giữa lúc các trường học vừa tan học buổi sáng xong, một cậu học-sinh lên 13 Nguyễn-văn-Tính, lên 9 tuổi, học ở trường làng Than, đi xe điện về, khi đến chỗ đường rẽ về nhà, cậu bé xuống, nhưng chẳng may lúc ấy xe vẫn chưa đỗ hẳn, nên bị hụt chân ngã xuống, cái tóa sau số 27, đè lên ống chân phải cậu bé, máu me đầm đìa, ai trông thấy cũng lấy làm thương tâm thảm mục. Lập tức người ta vực cậu bé đưa vào nhà thương chữa, chưa biết sống chết thế nào.

Vừa khai trường, đã có cậu học-sinh bị nạn xe điện, các nhà có con em đi học, cần phải khuyên-bảo con em nên để ý tránh cái nạn nguy xe, nhất là cái nạn xe-điện mới được.

Mỗi một con chó đực, giống chó bông Nhật-bản hai mặt nửa mình, trên đầu có một cái vết ở cạnh tai. Ai bắt được, mang đến số 15, phố Thợ nhuộm, sẽ có thưởng.

ROBIN DES BOIS

Phim ảnh này đang chiếu lại rạp CINÉMA PALACE, tối nào cũng đông người xem lắm!!!

Chỉ còn chiếu tối nay tối mai là hết.

Xin mời quý khách, ai chưa xem chiếu-cố cho.

Chẳng mấy khi có!!!

Vừa ở Tam-đảo mới về mấy hôm nay

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 9, phố Thợ nhuộm. Giây nói 396

Xét nghiệm máu-mủ, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai bệnh sốt, bệnh đàn ăn dạ, đau ruột, bệnh đàn-bà và hệ-sinh, nấn văn.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 9 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

PHÒNG KHÁM BỆNH

Ở phố hàng Bát cũ, số 38, Hanoi.

Buổi sáng từ 11 giờ đến 12 giờ. Buổi chiều từ 5 giờ rưỡi đến 6 giờ rưỡi.

Nhà gạch 3 tầng, số 4, phố Gia-long muốn bán

Hỏi tại bản quán.

AU CINÉMA TONKINOIS

13, rue des Éventails, Hanoi

từ ngày thứ sáu 8 đến ngày thứ hai 10 Septembre 1925

Một phim rất là lùng

MOUTY BANK

Có một vai hài-kịch trứ-danh Hoa-kỳ.

Trong chuyện

Một tay đại-tài cầm máy ô-tô

là một phim hài-kịch lừa làm 5 phần

Thực là một cái thủ-đoạn ghê gớm trên một ô-tô thì rất là

Tự tử. — Hồi 6 giờ hôm 6 septembre một người lính Tây tên là Renault Paul 27 tuổi thuộc đạo binh thuộc-địa thứ nhất, không biết vì cớ gì, thắt cổ tròn cành cây ở trong sân nhà thuốc trong trại binh.

Vớt xác. — Hồi 3 giờ hôm mùng 5 người ta thấy cái xác đứa con gái mới đẻ vứt ở phố Giovannelli. Khám trong người không thấy thương tích gì khả nghi nên đã cho mang vào nhà xác.

Vớt được xác. — Cái xác người đàn ông đi tàu *Lang-Giang* mấy xuống sông mà bản báo đã đăng hôm nọ thì nay có người tải đến làng Văn-giang với lên được, thấy trong mình người ấy có cái thẻ thuế thân tên là Nguyễn-Trí 29 tuổi buôn bán quán làng Quang-Lang, huyện Thụy-Anh, tỉnh Thái-bình.

Ô tô đụng nhau. — Hồi 4 giờ 25 phút hôm mồng 5 một chiếc ô-tô số T. 2623 của hiệu Aviat và một chiếc nữa của M. Bardouillet nhà máy rượu Đông-pháp khi đi đến cao đường Dominé thì đụng phải nhau. Một người Tây cũng ngồi cùng xe ô-tô với M. Bardouillet bị kinh chấn-phong ô-tô bắn vào mặt bị thương. Hai xe cũng bị hư-hỏng.

Va-lit của ai? — Tòa sứ Bắc-ninh bá-cáo rằng một chiếc va-lit của một người đi ô-tô tự Gia-lâm đi Bắc-ninh ngày thứ bảy vừa rồi thì nay hãy còn tại tòa Sứ Bắc-ninh. Của ai thì đến mà nhận.

MUSIQUE

Cours de solfège et tous instruments à vent (Leçon données par bon professeur Français.

S'adresser Hôtel Franco-Indochinois 77-79, Route Mandarine. Coté la Gare d'Hanoi (prix modéré).

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

SÁCH MỚI

TIẾNG GỌI ĐÀN của ông cả Dương bá-Trạc soạn, giá. **0$40**

TRAI LÀNH GÁI TỐT của ông cử Dương bá-Trạc soạn, giá . . . . . **0$25**

QUỐC-VĂN TRÍCH DIỄM của ông giáo Dương-quảng-Hàm soạn, giá . . . . . **0$55**

CHUYỆN GIẢI TRÍ từ quyển 1 đến quyển 7, mỗi quyển giá. . . . . . **0$15**

TRUNG HIẾU THẦN TIÊN từ quyển 1 đến quyển 4, mỗi quyển giá. . . . . **0$10**

BÁN TẠI:

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN

29, phố sang Bông Lí n Hanoi.

Số 276

THUỶ-HỬ

TRUYỆN BỐ MỤC dịch thuật

Các tướng tự đối *Cao đường* kéo bè đắc-thắng trở về *Lương sơn-bạc*, bỏ qua đến đâu, tinh không có tơ hào xâm phạm của ai. Khi về đến đại-trại, *Sài-tiến* gượng dậy để cảm-tạ *Triễu-cái*, *Tông-giang* cùng các vị đầu-lĩnh.

Triễu cái mời *Sài-tiến* lên trên đỉnh nú cùng ở với *Tông giang*, lại lập riêng một nơi phòng ốc cho gia-quyến *Sài-tiến* ở.

Triễu-cái và *Tông-giang* đều lấy làm mừng rằng từ khi ở *Cao đường* về, lại thêm được hai vị đầu-lĩnh là *Sài-tiến* cùng *Thang long*, liền truyền cho quân-sĩ mở tiệc khanh-hạ.

Lại nói chuyện hai hạt *Đông-xương* và *Kiều-châu* được tin *Cao-đường* bị phá, *Cao liêm* bị giết, vội-vàng viết biểu sai người phi báo triều-đình. Lại có các viên quan ở *Cao-đường* chạy trốn về kinh-sư, cũng bày tỏ sự thực.

Cao thái-úy nghe nói em là *Cao-liêm* bị giết, đầu canh năm hôm sau đã đến chực ở trước cửa cung *Cảnh-dương* để vào chầu thiên tử. Bấy giờ *Hao-quân hoàng-đế* ra ngự triều bàn bàng các quan văn võ đều bày ở sân rồng.

Đ ện đầu quan truyền lệnh rằng:

— Trong hàng trăm quan, ai có việc gì, cho vào trần-tấu.

Cao thái-úy qui xuống tâu rằng:

— Muôn tâu thiên-tử! Hiện ra hai tên tướng giặc *Lương sơn bạc* ở phủ *Tì-châu* tên gọi *Triễu-cái* và *Tông-giang* đã nhân lẫn gây nên tội-ác. Tự tập đồ đảng, cướp phá thành-trì cùng giết hại quan quân ở thành *Giang-châu* và thành *Vô-vi-quân*. Ngày nay lại giết hết quan-quân ở đất *Cao-đường*, bao nhiêu kho-tàng, cướp hết sạch cả. Đó là một điều tâm-phúc đại hoạn, nếu không mau mau trừ tiệt đi thì sau này thế giặc mỗi ngày một to, khó lòng đánh nổi. Vậy hễ bọ-thần phải trần-tấu, xin lượng thánh-thượ xét đoán.

Thiên tử nghe lời tâu giật mình kinh sợ, tức thì giáng chỉ giao cho *Cao* thái-úy thuyền tư nghị điều binh để đi tiễu trừ cho tiệt hết đảng giặc ở *Lương-sơn-bạc*.

Cao thái-úy lại tâu rằng:

— Kẻ bọ-thần thiết-nghĩ bọn thảo-khấu ấy bất-tất phải cử đại-binh, chỉ xin tiễn-dẫn một người có thể phá vỡ được.

Thiên tử phán rằng:

Nhà-ngươi đã tiến-dẫn thì quyết không sai lắm nên cho cử binh, chờ khi thắng được quân giặc về đây, trẫm sẽ thăng quan tiến tước cho.

Cao thái-úy tâu rằng:

— Người này là dòng-dõi một vị danh-tướng *Hồ diên-tán* ở *Hà đông* về hồi khai quốc, tên gọi *Hồ diên-chước*. Hay dùng 2 ai ngọn đồng-tiêu, nức khắc địch nổi muôn người, hiện làm thống-chế ở hạt *Nhữ-ninh*. Tuổi-ba người ấy cũng có nhiều tinh-binh dũng-tướng. Kẻ bọ-thần xin tiễn-dẫn người ấy làm chức Binh-mã-chỉ huy-sứ, để đem quân đi tiễu trừ đảng giặc ở *Lương-sơn bạc*, chắc rằng chẳng bao lâu sẽ được nghe tin thắng-trận vậy.

Thiên-tử chuẩn tấu, giáng chỉ cho viên sứ-mật sai người đem sắc-thư đi gấp ngày đêm sang hạt *Nhữ-ninh* triệu *Hồ diên-chước* về triều, để phụng mệnh đi đánh giặc *Lương-sơn-bạc*.

Lại nói chuyện *Hồ diên-chước* ở *Nhữ-ninh*, hôm ấy đang ngồi tại dinh thống-chế, bỗng nghe báo có thánh-chỉ đến tuyên-triệu, liền cùng các quan văn-võ trong bản-châu ra ngoài thành nghênh tiếp. Khi tuyên đọc thánh-chỉ xong, *Hồ diên chước* đặt tiệc khoản-đãi sứ-thần, rồi mặc giáp lên ngựa, cầm đồ khí-giới, cùng ba bốn mươi người nhà theo sứ-thần về kinh-sư.

Khi về tới kinh-sư, xin vào yết kiến *Cao* thái-úy. Hôm ấy *Cao* thái-úy đang ngồi ở trong soái-phủ, nghe báo có *Hồ diên-chước* ở *Nhữ-ninh* về, vội vàng mời vào, ân-cần hỏi-han và thưởng-tứ rất hậu. Qua ngày hôm sau, đưa vào triều kiến thiên-tử.

Thiên tử trông thấy *Hồ diên chước* tướng mạo đường đường, mặt rồng vui vẻ, truyền ban cho một cơn ngựa «*Dịch-tuyết ô-chuy*». Con ngựa ấy khắp mình đen nhánh như mực, bốn chân trắng bạch như tuyết, cho nên mới đặt tên là «*Dịch tuyết ô chuy*» một ngày có thể đi được nghìn dặm.

Hồ diên chước lạy tạ lui ra, lại tới *Cao* thái-úy về nơi soái-phủ để thương nghị việc khởi binh. *Hồ-diên-chước* nói:

Dám làm quan thái-úy! Tôi đã sai người đi thám thính đồng *Lương-sơn-bạc* quân nhiều tướng mạnh, ngựa lồi gươm dài, ta cho nên khinh thường. Vậy tôi xin tiễn sử hai người làm tướng tiên phong để cũng đem quân đi, mới có thể toàn-thắng được.

Cao Thái-úy nghe nói, mừng rỡ mà bảo rằng:

Tướng quân định tiến cử người nào làm tiên phong?

HỒI THỨ LIV

Cao thái-úy bèn *Hồ-diên-chước* rằng:

Tướng-quân định tiến cử người nào làm tiên-phong?

Hồ diên-chước bẩm rằng:

— Tôi xin tiến cử hai người: một người tên gọi *Hàn-thao*, quê ở *Đông-kinh*, trước đỗ võ-cử, hiện làm đoàn luyện sứ ở *Trần-châu*. Người ấy hay dùng một ngọn giáo bằng gỗ táo, cháng vẫn gọi là *Bách-thắng tướng-quân*, có thể làm chánh tiên phong được; còn một người nữa tên gọi *Bành-kỳ*, cũng quê ở *Đông-kinh* vốn dòng trung-môn, hiện làm đoàn-luyện-sứ ở *Linh châu*. Người ấy hay dùng một cái đinh ba, võ-nghệ khác thường, cháng vẫn gọi là *Thiên-mục tướng-quân*, có thể làm phó tiên-phong được.

Cao thái-úy nghe nói, mừng rỡ mà bảo rằng:

Nhà ta được hai người ấy làm tiên phong thì lo gì bọn cường khấu kia chẳng phải tiễu-diệt.

Ngay ngày hôm ấy, *Cao* thái-úy v ết hai đạo công-văn sai người đi ra *Trần châu* và *Linh-châu* gọi *Hàn-thao* cùng *Bành-kỳ* phải hốn tốc tiến kinh. Chưa đầy mười hôm, đã thấy hai tướng về đến kinh-sư, thắng tới *soái phủ*, vào yết-kiến *Cao* thái-úy cùng *Hồ diên chước*.

Ngày hôm sau, *Cao* thái-úy cùng mọi người đem quân ra nơi giáo-trường để thao-diễn các khoa võ-nghệ. Khi thao-diễn xong, trở về soái-phủ, lại hội-đồng các quân trong viện cơ-mật để thương-nghị việc quân.

Cao thái-úy hỏi *Hồ-diên chước* rằng:

— Ba cánh quân của các người, số thảy có độ bao nhiêu nhân-mã?

Hồ diên chước đáp rằng:

— Hiện nay mã-quân đã có năm nghìn, mà bộ quân thì kể được một vạn.

Cao thái-úy bảo *Hàn-thao* và *Bành-kỳ* rằng:

— Hai người nên về bản-châu, lấy thêm ba nghìn mã-quân và năm nghìn bộ-quân, mà tiến toàn những tay tinh-nhuệ, rồi đúng ước hội-binh để đi đánh đảng giặc *Lương-sơn-bạc*.

Hồ-diên-chước, bẩm rằng:

— Trong ba cánh quân toàn thì những quân tinh-nhuệ, người mạnh ngựa khỏe, quan thái-úy hễ thấy người nào yếu, chỉ hiềm một nỗi y-giáp e không được đúng ước chăng. Dám xin quan thái-úy hãy khoan hạn cho một chút.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:
« TONIQUE TONKINOIS »
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự nhiên in ra dây chơ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình ảo, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri không tin được!

Xin xem xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng tờ châu phê rằng:

Chiếu nay đại-thần phòng cấu MONTÈS qui tâu, có sinh ra một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng qua rất hợp, đáng nên gia thưởng. Trước lục phê thị gửi cho qui dùng, không chỉ-dùng để bổ thành gia.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vì-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI

Lời quảng cáo tiếp theo ở trang thứ... của báo này.

Lam trai biết uống trà tàu

Sâm mậu liên tâm, mỗi gói.	0$22
— ô-long, —	0,20
Thanh thái liên tâm, —	0,20
Công phát —	0,20
Hồng thái —	0,18
Vạn xuân —	0,16
Bao thiếc chiêu giá thêm	0,10
Chè gói lẻ mỗi trăm	3,40

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo.

SÂM MẬU TRÀ HIỆU
59 phố hàng Ngang Hanoi

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết ở số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm đễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vẫn tắt, hoặc thêm quê, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không biết ai mà trả lời.

VIỆC BẮC-KỲ

BAIPHONG

Thủy-phi-cơ sang Cao-miên. — Mấy chiếc thủy phi cơ ở Hạ-lý nay mai sẽ đem sang Cao-miên cả. Nghe nói các máy ấy sẽ dùng tại Kratié trong sông Mékong cả.

NAM-ĐỊNH

Tết bệnh khả phong. — Bà Đinh-thị-Thảo quán làng Lỗ-xá tổng Hưng-xá, huyện Ý-yên tỉnh Nam-định, vì nhân dịp Tứ-tuần đại khánh vừa rồi được mở gác ban từ bốn chữ: tiết-hạnh khả phong. Về-vang thay một tấm bảo-đồ, đáng làm tấm gương trinh tiết cho con chín sau này.

Ng-văn-Thuế

HÀ-ĐÔNG

Cái nạn ô-tô. — Hồi 9 giờ rưỡi 4 septembre 1925 một cái ô-tô chở hành khách Hanoi lên Hòa-bình vừa đi qua cái cầu Am 39 thì bị một bánh trước trượt xuống mép đường nghiêng hẳn xe, may không việc gì cả. Hà-vin cho những người hành khách đi chuyến xe ấy. Hành khách phải xuống chờ lúc lại lại thì mới chạy được, nhưng xem chừng xe chạy lề từ không nhanh như mọi ngày.

Về chặng đường từ km 35 trở lên đến Hòa-bình đường và cầu xấu lắm, và lại lắm đốc lắm khúc quanh co như vòng tháng, mong rằng: các ông cai xe cũng nên rán bảo những người tài xế nên phải cẩn thận lắm, thì mới không nảy ra những sự nguy hiểm cho hành khách.

VIỆT-TRÌ

Thuyên chuyển. — Cô Trịnh-thọc Oanh là chưởng giáo trường nữ-học-sinh Việt trì là người hiền thục, tính nết ôn-nhu, siêng năng cần mẫn và dạy dỗ học trò rất là chăm chỉ; có đổi lên Việt trì chưa được hai năm mà học trò đã tấn tới lắm. Nay cô thuyên chuyển đi Ninh-giang không có học trò có muốn tiễn, đến những nhà có trẻ đi học ai cũng lấy làm tiếc.

Hôm cô khởi hành, bà con quen biết cùng học trò ra ga tiễn chân đông lắm. Xin chúc cô thượng lộ bình an.

Nguyễn-thị-Dương lai cảo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ rước bóng tại điện Huệ-nam. Mỗi năm đến ngày 12, 13 tháng bảy là ngày mở hội rước bóng tại điện Huệ-nam (ở gần Hòa-chén.)

Năm nào như năm nấy mỗi khi mở hội rước bóng ở điện ấy thì những kẻ thiện tín xa gần trong hạt Thừa-thiên, Quảng-nam, Quảng-ngãi nô nức đến xem rất đông, nhất là người hạt Thừa thiên thì đông hơn cả.

Năm nay trời mưa giá quá, duy có ngày 12 tạnh ráo, hội hè đông đảo, quan khách vui vầy, ngày 13 trời mưa gió liên miên cho nên ngày hội ấy không được vui, khi ấy chính là khi rước bóng về, xem có giảm sắc nhiều lắm.

Mỗi năm ở Huế có hai kỳ lễ lớn: 12, 13 là ngày lễ rước bóng tại điện Huệ-nam, qua ngày rằm là ngày lễ Dạo phật ở các chùa, hai ngày ấy người ta nô-nức đi hành hương cũng lễ rất nhiều, bởi vậy mà các phường gia theo dịp ấy bán các thứ mình chế mình ý các thứ tương đến xa lợi được nhiều lắm.

Bệnh đỏ mắt năm nay. — Trong khoảng tháng năm tháng sáu năm nay mưa dầm ở hạt Thừa-thiên phải bệnh đau mắt nhiều lắm, song đau mắt phần nhiều xem chừng nhẹ, nên không đến nhà thương chúng bệnh viện mà chỉ dùng thuốc điếm của ta tuổi. Một nhà bán thuốc đau ở Huế có danh tiếng xưa nay trong một khoảng tháng năm tháng sáu năm nay bán cũng đặng hơn nữa thua mỗi ngày chừng ba chục đồng bạc thuốc đau.

Xem vậy thì đủ thấy người xứ nay năm nay bị bệnh đau mắt rất nhiều.

Các thứ trái được mùa. — Năm nay ở xứ Thừa-thiên các thứ đồ trái được mùa nhiều lắm: nào là vải nhãn, vải, ổi, thị, bưởi, thơm, mít, và thanh trà. Các thứ quả phẩm ấy thì xem ở vùng chỉ có vài thứ bán được tiền và có thể chở đi xa được, còn những thứ khác bán chẳng được bao lăm tiền mà ăn cũng thêm hại.

Trong một xứ như xứ Thừa-thiên này người rất sống về việc nông phố, hãy xem các miền thượng-du trung-châu và hạ-bạn nơi nào cũng có ruộng có vườn, mộng đầy lúa mà để đành mà vườn rộng đầy cả các thứ cây có trái, song trồng nên một cây gì cũng phải phí, mất hết bao là thời khắc và công-phu. Vậy phải lựa lấy thứ mà trồng thì hơn là trồng tham rồng chạ. Thí dụ như một cây thanh-trà, một cây ổi, cũng phải bo bốn năm mới có trái, song khi có trái thì trái thanh-trà nếu để cho chín bán được năm xu một trái mà từ khi hái xuống cho đến khi đem dùng có thể để được mười tháng không úng không hư mà có thể đem đi bán đến bên châu Mỹ, châu Âu còn đang tươi tốt.

Mỗi năm đến tháng mười một tháng chạp, ta thường thấy ở Mỹ-châu đem sang bán bên ta, rồi ta lại thấy bọn Khách-trú mua trái thanh trà của ta chở về Hương-cảng, vậy thì nếu ra chọn trồng thanh trà cho nhiều rồi chờ đến ngày chín hái đem đi bán phương xa thì nhẽ là cũng thâu được món đại-lợi. Nếu những người lợn tâm về việc viên phố hiểu cho chính sự trồng trọt cho xứ nầy thì chẳng bao lâu sẽ thấy mối đại lợi đó vậy.

Tháng thưởng. — Về dịp kỉ-niệm Dân-quốc năm nay các hàng lính quan được tháng thưởng như sau này:

Quan tham tri bộ Hình Hoàng-đại-Bính, thăng thuyên tuần-phủ tỉnh Khánh-hòa (Nha-trang); quan bố chánh tỉnh Nghệ-an Lê-Hoàng, thăng thuyên tuần phủ tỉnh Phú-yên; quan bố chánh tỉnh Quảng-bình Khiếu-tam-Lỗ, thăng tuần phủ tỉnh ấy; quan tham tá Nội-các Phạm-Hoán, thăng thự thượng-thư; quan tuần phủ tỉnh Bình-thuận Tôn-thất-Lễ, thăng thự tổng-đốc; quan ngự tiền văn hộ giá Ngô-Đình-Tỷ, thăng thực thụ tham tri; quan tuần phủ tỉnh Quảng-trị Vương-tử-Đại, thăng thực thụ tuần phủ tỉnh ấy; quan thị-lang bộ Lại Nguyễn-viết-Song, thăng thực thụ bố Hình; quan tham tri bộ Hộ Hồ-đắc-Khải, thăng thực thụ thị lang bộ ấy; quan thị lang bộ Lễ Dương-quang-Lược, thăng thực thụ thị lang bộ ấy; quan bố chánh tỉnh Bình-định Ng-đình-Khôi, thăng thực thụ bố chánh; quan bố chánh Quảng-nam Ng-v-Hoành, thăng thực thụ bố chánh; quan thị lang bộ Binh Nguyễn-đình-Tiến, thăng thuyên bố chánh tỉnh Nghệ-an; quan bố chánh tỉnh Khánh-hòa Ng-thúc-Đính, thăng thị lang bộ Lại; quan tả lý bộ Học Nguyễn-bá-Trác, thăng thị lang bộ Binh; quan quản đạo tỉnh Lạng-biên Tôn-thất-Lễm, thăng án sát tỉnh Khánh-hòa; quan án sát tỉnh Hà-tĩnh Võ-văn-Chất, đổi đi quản đạo tỉnh Lạng-biên, hiệm hiệp lý thành phố Đà-lạt; quan án sát tỉnh Nghệ-an Phạm-bá-Phổ thuyên đi án sát tỉnh Hà-tĩnh; quan tư-nghị ấp trong Quốc-tử-giám Ng-khắc-Niêm, thuyên án sát tỉnh Nghệ-an; quan hồng-lô tự khanh Hồ-đắc-Hàm, thăng tư nghiệp trường Quốc-tử-giám; quan chánh sứ cung bộ Bửu-Thảo, thăng thực thụ quanh sứ; quan Đặng cao-Bệ, t ăng tả lý bộ Học; quan khoa đạo Nguyễn xuân Đàm, thăng hồng hồng lô tự khanh; quan chưởng ấn Nguyễn-Hàm, thăng hồng lô tự khanh; quan thông chế tiếp nhị vệ Ng-hữu-Tiếu, thăng đề thống phó đô-thống; quan phó lãnh binh tỉnh Quảng-ngãi Trần-ngọc-Bích, thăng thực thụ lãnh binh; quan phó lãnh binh tỉnh Hà-tĩnh Tôn-thất-Tường, thăng thụ lãnh binh.

Nắng cũng kêu mưa cũng kêu. — Trong khoảng trong tuần lễ tuần tháng sáu trời làm hạn hán đồng khô cỏ cháy, thiên hạ kêu van, các quan địa-phương hết sức chuyển cần việc đảo vũ, cầu mưa được mưa, mưa suốt ba ngày đêm, nước dầy dầy đầm, lúa má sinh sắc rất nhiều các nhà nông hao xiết mừng rỡ. Mưa rồi thì tạnh, nếu tạnh luôn chừng vài tuần thì rất có lợi cho nhà nông; vì lúa sớm đã gặt được nắng mà phơi khô, lúa muộn nhờ nắng mà phơi mau ngâm sữa, vậy mà ngờ đâu nắng được vài ngày thì lại mưa, mưa luôn ba ngày đã năm ngày rồi mà đã mưa lại gió, lấy là trời đã khởi sự làm lụt, các nhà nông mới mừng vui đó nay lại buồn bực rồi, mà các quan địa phương lại sắp đi cầu nắng to.

Thời ở không vừa lòng người, nắng cũng kêu, mưa cũng kêu. — Cái câu trời ở không vừa lòng người, chính là một câu phong-dao của xứ nầy đã từng thấm-thía, bởi thời tiết không đều hòa. Xem thế thì đủ biết cái sự giá rẻ ở xứ nầy thật khó phát đạt là do bởi thời tiết.

Nếu trong vài hôm nữa mà không tạnh thì ắt có cái lụt đến nơi, nông vụ sẽ thiệt hại lắm vậy.

Cần thêm nhà ấu may nước nữa. Cứ như số máy nước ở trong thành và ngoài phố hiện nay, thời không sao đủ cung cấp cho sự cần dùng của nhơn dân được, ở những nơi máy nước trong mùa nực nầy, suốt ngày, không lúc nào là ngớt nguồn, đến chen nhau gánh, chỗ nào cũng đông nghịn nghịt thực có lắm nỗi bất tiện. Mong rằng sở máy nước sẽ đặt thêm cho một ít nơi lấy nước nữa, thời mới thích hợp với sự nhu yếu được.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Đám thuyền. — Ngày mồng bảy tháng bảy ta, bọn tên Thường tên Lý ở làng Đồng-hải, phủ Quảng-ninh, đem thuyền đi chở hàng-hóa của các hạng hiệu từ Ba-đồn vào Đồng-hới, khi ở Ba-đồn chở về đi được nửa chừng thì thuyền bị đắm mất; tài bạ và hành-khách đều lên bờ được cả, nhưng hàng-hóa thì bị thấm-ướt và trôi mất hết. Giữa lúc trời quang mây tạnh, sóng lặng bỗ im, có sao mà thuyền đắm? Vì cái thuyền của chúng đi hơi hà-tệ rồi mà khi thằng buôm xuôi gió, chúng lại xem thường xem khinh không chịu tát nước, nên nước vào nhiều quá mà chìm đi. Ấy đấy người mình ẩu làm lười biếng như thế, tai nào mà tránh khỏi những sự thất bại được.

Mất trộm. — Đêm mười hai tháng bảy ta, nhà tên Võ Mông, người làng Phú-thành, huyện Lệ thủy bị mất trộm khá to,ước hơn 500 đồng bạc. Quan sở-tại đã cho người đò-thám ra được hơn thủ-phạm đó là tên Lê Tha, Lê-Hưu việc ấy hiện đương sau xét.

Thảm trọng. — Ngày mồng tám tháng bảy ta có một đứa con trai độ 25 tuổi người làng Hoàng-phước, huyện Bố-trạch, mình mẩy 5m-o, mặt mày xo xác, hình như đau ốm mà lại có cơ sầu, năm thoi thóp một bên mẹ nằm làng ấy. Thấy vậy bọn lý-hào bèn đem cơm cháo cho ăn và cho dân-phu chở về nhà thương để điều-trị; nhưng than ôi! đi được nửa chặng đường thì đã hồn về chín suối.

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.
TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT
BÁN BUÔN TẠI
[illegible] Phố Đinh-tiên (cạnh chùa) Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC ĐỒ XÀNH — CÁC ĐỒ THỦY-TINH

Đĩa xành da ngà. Mép có vẽ	3 fr. 75
Đĩa dẹt bằng xứ trắng rất bền, 22 c/m.	5 fr. 50
Đồ giọn bàn ăn và đồ nước 74 cái xành t[illegible] g. Có in hoa. Cả bộ:	375 fr. 00
Bộ đồ chè 15 cái, đồ xứ Limoges	175 fr. 00
Chén cà phê Bình vại. Xứ trắng. Có đĩa	2 fr. 00
Âm cà phê xứ trắng, 8 chén.	20 fr. 00
Bát đựng quả, bằng thủy tinh đức, chân mạ bạc. Kiểu Louis XV.	50 fr. 00
Bộ cốc rượu ngọt 10 cái. Thủy-tinh, có khay.	Một bộ: 75 fr. 00

Rue Paul-Bert N° 49

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội xin nói trước để các quý-khách biết cho rằng nay mai bản-hội sẽ có nhiều vở hát cải-lương còn đang soạn và luyện tập chưa xong, như vở « Cười ngã » (hồi thứ II) và vở « Gương tây liếp » (hồi thứ 3 và hồi thứ 4), cũng là có 3, 4 vở hát mới khác nữa. Vở « Cười ngã » và vở « Gương tây liếp » thì càng về sau lại càng vui và buồn cười lắm. Khi nào khai diễn được sẽ đăng báo để các quý-khách chiếu cố lên duyệt lãm cho.

Tối thứ hai 7 Septembre 1925

NGHĨA BẠN TÌNH CON

Thì ân, báo nghĩa khôn cùng
Thuyền quyên có một, anh hùng không hai.

HỘI HÁT
« CẢI-LƯƠNG-HÝ-VIỆN »
HỌP ĐẠI HỘI ĐỒNG

Mời các ngài có cổ phần hội hát « CẢI LƯƠNG-HÝ-VIỆN » đúng 13 giờ ngày chủ-nhật ngày 13 th ng chín tây này đến nhà hội Trí tri số 59, phố hàng Quạt, Hanoi họp đại hội đồng lập-thành lần thứ ha...

Hội-đồng sáng lập kính mời.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Bầy giờ con đi đâu lâu thế mà không nhớ đến mẹ ư? Nghe nói con ở Haiphong từ tháng ba đến giờ mẹ phải chịu nắng gió đến đó bốn lần, đã tìm hết mọi nơi, mà không gặp con đâu cả. Mẹ thì mình già tuổi yếu, ngày mất ăn đêm mất ngủ, mong đợi con về, con có thương mẹ, thì về ngay cho mẹ được yên lòng.

TIẾP

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

Giá 1$80 một hộp

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC
NAM BẢO
19, Rue de la Soie, 19
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đánh bạ, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đánh tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong công khách.

Quí-khách có dùng xin mời chiếu cố.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nằn nằn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫn bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. 1$00

Bán tại nhà báo chí CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

Agents généraux en Indochine: CARRIÈRE, DUFOURCQ, SANTOUCHENG & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho « *Tứ-Nga* ». *Lên tiêu nhi chỉ khó được thảo* » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và để uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được cả chất độc ở trong phổi ra, dù ho gió, ho cảm, hoặc xuyễn, hoặc khô thở, nói tóm lại dù ho nặng đến đâu mà đã dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người đang qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0$35 ở các tỉnh xa có gửi thêm tiền Biếu bán, ai muốn mua, đến mua hỏi ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ ở đó thì hỏi Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số 46, Rue Principale à Bắc-cầu

Mụn - Sang độc
Lát - Gãi trầy da
Đau dan - Nhức nhối
Nhức gân cốt

Sưng mình
Nhức gân
Vì mắc sang ghẻ
chốc

振 商 號

Bản-hiệu từ khai trương đến nay, chế ra các thứ bánh keo rất là thanh-khiết và làm theo cách vệ sinh để ăn cho bổ lợi, vậy nên lục tỉnh chư quân tử hằng gửi giấy khen ngợi Tôi hết lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung-thu thì tiết, vậy bản-hiệu lại cải cựu hoàn tân mà chế ra các thứ bánh ướng, chang hoàng rất là tinh-sự, nhân áo toàn là thượng hảo cả, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình chư tôn mấy thứ sau này :

Thượng tinh tuế nguyệt mỗi hộp một cân	1 $ 80
Châu-giang đa nguyệt mỗi hộp một cân	1 . 50
Tây-hồ tuy nguyệt mỗi hộp một cân	1 , 20
Thường nga bán nguyệt mỗi hộp một cân	2 , 00
Bánh nhân (vấn cái) mỗi cân	0 , 80
Bánh nhân (vẻn) mỗi cân	0 , 50
Bánh nhân (lamboa) mỗi cân	0 , 60
Bánh nhân lạc dường mỗi	0 , 60
Bánh nướng mỗi cân	0 , 60

Còn như bánh dẻo và mứt sen thì hàng trăm thứ làm ngon, nếu kể, nên không kể vào liệt được, nếu ai muốn tinh chữ tôn muốn mua thử bánh dẻo hoặc mứt sen thì xin gửi thư tới cho bản hiệu thì bản hiệu xử ngay đơn sanh ý ngay.

Nhớ đến Nếu bánh ướng thì thực là tinh, chỉ có bản hiệu là có thứ bánh ướng và mứt sen mà thôi, chớ không ai có thứ bánh ướng và mứt sen như bản hiệu đâu, xin gửi thư đến cho bản hiệu thì bản hiệu xử ngay đơn sanh ý ngay.

Kính cáo
Vương Sang
Số 108, Rue des Cantonnais Hanoi

Thợ Bàn-đồ « TÂM-TẮM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ nhật, thứ năm nào cũng có bận từ tâm giờ sang

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin cáo ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi báo cho mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy cuốn báo, chữa lại thì nào thì biết rõ tháng này đến và gửi theo hai hào (0$20 bằng tem cũng được) để khỏi tiền giấy quản khán.

Ai không gửi tiền theo thì sở đã nguyên ... phải trả nặng hơn.

CHO ĐƯỢC HỦY TUYỆT CÁC SỰ ĐAU ĐỚN NHỨC NHỐI

Nếu mà phải chịu các sự đau đớn khổ não ... nguồn từ các bịnh đau ngoài da ... thì là bịnh sưng gan, đau gan nốt, đau xa sưng trong từ cùng, đau máy cái lật leo, nhiều khi nó đau nhức thấu lên trên đầu, dưới chân thì sanh ung độc, chảy mau, chảy mủ, chắc nước sang.

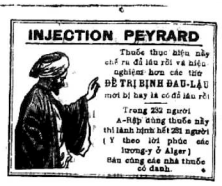
Những bịnh khốn khổ ấy cũng bởi huyết hư mà sanh ra.

Bởi vậy muốn hủy tuyệt muốn ngăn sự tạo hại ấy, bịnh hoạn ấy thì phải bổ huyết lại mới mau huyết mà sanh ra.

Thuốc *DEPURATIF RICHELET* thì làm cho huyết trở nên tốt, nhiều ông danh sư đại tài đều rập mồi tiếng mà chứng rằng : thuốc *DEPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc hiệu nghiệm mới tìm để khử trừ các chứng bịnh vì máu huyết, nó làm cho trở nên tinh khiết.

... thuốc đều có bán chỉ ... mà thôi, ... Richelet ở ... bán ...

Nếu ... mà bổ thì gởi ngay qua hàng các Pharmacies de M. RICHELET de Nancy, 6, Rue de Bonsecours NANCY, Meurthe-et-Moselle.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thứ hiệu này chế ra để tiêu rất và hiệu nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU

mới bị hay là có để lâu rồi

Trong 252 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 221 người (Y theo lời phúc các tường-y ở Alger) Bản công cáo nhà thuốc có danh.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTES

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Trị bệnh đau xương và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau xương, đau lưng, đau gân, các bệnh về tiểu-tiện, vân vân ... cũng là nhiều bệnh lắm, cái gốc đều do trong thân thể nhiễm chất acide uriqua mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể hết chất acide uriqua có gây nên các bệnh kể trên. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mạnh mẽ. Thuốc ấy làm cho máu không chỉ phồng ra, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiễm khí không biết gốc ở đâu, mà ký thực là một thứ thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiễm chất acide uriqua quá nhiều ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà khỏi chóng rất chóng. Thuốc ấy bán cho trong người đã chịu, và lại mẫu cho chung. Các thứ thuốc Foster này bán tại số 36, rue Saint-Ferdinand, Paris-17e.

Hàng bán chỉ các cửa có bán

Thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu là SANTAL MARY

Giá 1$00 một lọ

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

Số 59, Phố Paul Bert, Số 59 HANOI

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kéo hết hàng tốt. 2626

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHÚ

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

AUTO POSTALE

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý khách ai muốn đi thì xin đánh dây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-hãng liệu tiếp xe cho đủ.

Hàng tây đi . . . . . 28 $ 00 một chỗ ngồi

Hàng ta đi . . . . . 14 . 00

Hướng đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-an hàng ngày nào cũng có xe chạy xin lấy trước mỗi ngày

Lối đánh giây thép PHAMVANPHU

Ví dụ Đồng hồ, Yên lý, Thakhek hay là Nape

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai : 1 $ 20

Có bán tại Nhà Bà chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay ngồi xổm.

Trị bệnh mất máu, khi người suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ói kém ngoài sinh ra rão nhất làm cho hay ho sốt uống thuốc nào rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ Bất thuốc này rẻ hơn đồng các quan Thầy thuốc dùng cho ở hạng.

Ai cần ...

Thuốc nước bổ huyết

... BỔ 1 . 20

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0 $ 95
Nước hoa Pompéia. . . .	0 . 95
Nước gội đầu Pompéia .	0 . 65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

SẮP MỞ

PACHOD Frères & Cie LYON

油 上 海

DẦU THƯỢNG-HẢI N° 28

HIỆU CON BƯỚM-BƯỚM CỦA TIỆM

ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Boulevard Tổng-đốc-Phương, N° 25 — Cholon

Nguyên dầu này bên từ « Thượng-Hải » gởi qua, vốn của một ông lương-y có danh bên Thượng-Hải đã dày công kiếm tìm các thứ thuốc nơi các núi lớn có ... chế luyện theo hoa-học rất kỹ-lưỡng, nó đủ sức trị bịnh bá ... những ... cuối phong tán nhiệt, ngự hàn, vân vân, rất thần hiệu nhẹ nhàng. ... vị cơ mua cao đơn hoàn tán được dầu được thấy hãy nay cho đặng cải ... Bướm-Bướm » hiệu Đại-Quang-Dược-Phòng thì mới là thứ thiệt.

Dầu Thượng-Hải Chủ trị các chứng bịnh kể ra sau này :

1. Bịnh mũi cảm mạo nghẹt mũi nhức đầu tay chơn bải hoại cảm mạo nhằm ... dùng ngoài thoa thấy đều dùng được.

2. Bịnh cảm đau bụng, ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng như lửa đốt, trong cuốt quay dau, trung thử trúng hàn ngoài thoa trong uống cũng đều dùng được.

3. Bịnh lên chẩn nghẹt, bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu này mà thoa mũi phía trong mới và thoa luôn nơi hai màng răng, thoa ... lên cuống họng, phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4. Bịnh hen khò khè đàm lên chẩn nghẹn, hơi thở không được thông thì phải lấy ... dầu này mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhiều chừng 10 giọt dầu này 1 chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu nghiệm.

5. Bịnh ba năm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy ... dầu này mà thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách như trên đây mà uống thì thấy sự hay hoặc người có thai mà dùng thường dầu này thì lại càng tốt lắm.

6. Con nít mà bị kinh phong mửa la ngày đêm la khóc, hoặc hay ọc sữa, trong cuốt có phong, ngoài thoa trong uống, hiệu nghiệm như thần.

7. — Đi tàu đi sông mà mửa hễ biết dùng dầu này thì ắt an nhiên vô sự.

8. — Hoặc bị dầu phong đau nhức hoặc bị phong thấp, tay chân nhức mỏi, hoặc bị phong hòa mà đau nang phải dùng dầu nầy mà thoa rất nơi mấy chỗ đau thì hết liền.

Những là mụt u mụt nhọt, các thứ ghẻ chốc con nít bị than độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình, hoặc bị muỗi cắn hoặc sâu xuống cứ dầu này mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Người lớn mỗi lần từ 5 giọt đến 10 giọt. Con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

Giá mỗi ve là . . . . 0$25 | 12 ve là . . . . 2$50

Mấy hiệu thuốc bắc đều có bán

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC hồ-nghiệp

Lập tự năm 1885, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi Tonkin

CHẠY nối số 59

NÊN ĐỂ SỐ MÀ HỎI :

HISTOGÉNIQUE	*Thuốc nước*	Giá : 1 $ 25
HISTOGÉNIQUE	*Thuốc hạt*	Giá : 1 . 25

Hai là thuốc bổ để trị bịnh lâu, bịnh ghập và các bịnh đau phải rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

HÉMATOL KIRAL. *Thuốc lấy huyết nổi tiếng độc, (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bịnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . .* Giá 1 $ 30

HEMO TRÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bịnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá : 1 $ 25*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama có rất nhiều lợi (Obligation Panama à lots). Lần mua phải nộp ngay 20 quan, cứu thì 17 tháng nữa tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày đã đành mấy ra, có thể trở nên giàu có được).

Mỗi nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, về đến tác-trú-đơn trong số về là nào thì mình được lĩnh nguyên số tiền là kỳ. Mỗi trái đơn trong số sau thì nào cũng trúng một là 100.000 hay 500.000 cho đến 1.000.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 3 triệu lẻ.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt.

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY :

130 lố.	500.000 quan	260 lố	8 000 quan
130 lố.	250.000 —	1.320 lố	2.000 —
260 lố.	100.000 —	13.200 lố	1.000 —
260 lố.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại làm	400 —

Nguyên các trái-đơn được cử xuất rất số mỗi cao nếu ai số trái-đơn nhỏ mà chết trước.

Các lố được lĩnh nguyên vẹn, không phải trả thêm chi cả. Mỗi lần rút số số nhân được một cái năng kể số trái đơn trong số, thường phải trả tiền. Các số kê trong bảng lấy chúng một số trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các nhà có trái-đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật công ngày 21 Mars 1906. Bản luật lấy là một bản luật, bảo chắng, còn giá cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số lấy thì gởi ngay 20 quan, gửi mandat

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

R. C. MARSEILLE 5576

Le Gérant NGUYỄN-VĂN-LOÀN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)